

حضرت آیت الله جنتی «دامت برکاته»

دبیر محترم شورای نگهبان

سلام علیکم:

بدین وسیله گزارش جلسه دویست و هشتاد و نهم مجمع شورتی فقهی شورای نگهبان مورخ ۱۳۸۵/۹/۱۸

مشمول بر بررسی یک لایحه ارائه شده به شرح ذیل تقدیم می گردد:

دستور: لایحه الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به کنوانسیون بین المللی هماهنگی کنترل های مرزی کالاها.

ماده ۱ بند الف: «گمرک» با اداره دولتی ...

بررسی: ظاهراً «با» غلط بوده و لفظ «به» مناسب است.

ماده ۳: این کنوانسیون در مورد کلیه ...

بررسی: کلماتی همچون «ترانزیت» و «کنوانسیون» که مورد اخیر در موارد مختلف استعمال شده است کلماتی خارجی بوده و استفاده از آنها خلاف اصل ۱۵ قانون اساسی می باشد.

همچنین نظر یکی از اعضاء این بود که لازمه اجرای این کنوانسیون و اعمال نمودن آن، دیده شدن مضمون بعضی از کتب و نشریاتی می باشد که جهت ترویج اسلام و مکتب تشیع منتقل می شود و این مسئله موجب جلوگیری از انتقال آنها می شود لذا اطلاق این ماده خلاف شرع می باشد.

در مقابل نظر بعضی از اعضاء این بود که این ماده چنین لازمه ای ندارد.

ماده ۱۴: ارتباط با سایر معاهدات ...

بررسی: بند (۶) مبهم بوده و معلوم نیست که آیا منظور آن ماده ۶ می باشد یا بند (ج) ماده ۱ می باشد یا چیز دیگری.

ماده ۲۰ بند ۲: هر گونه اختلاف بین دو یا چند ...

بررسی: نظر یکی از اعضاء این بود که بند ۲ تا ۷ این ماده در فرضی که دولت ارجاع دهنده طرف خارجی باشد خلاف اصل ۱۳۹ قانون اساسی می باشد و تبصره ۱ ماده واحده این لایحه رافع این اشکال نمی باشد.

توضیح اینکه بر اساس اصل ۱۳۹ قانون اساسی صلح دعوی راجع به اموال عمومی یا ارجاع آن به داوری در موردی که طرف دعوی دولت خارجی باشد باید به تصویب مجلس برسد و این اصل شامل ارجاع مستقیم دولت ایران و ارجاع بالتسبیب می باشد و اصل تصویب این لایحه و قبول این کنوانسیون نوعی ارجاع بالتسبیب است زیرا دولت ایران قبول می کند که در فرض ارجاع دولت مقابل، به داوری و تبعات آن ملتزم شود و چنین ارجاع دادن اختلافات به داوری بدون تصویب مجلس خلاف اصل (۱۳۹) قانون اساسی می باشد و تبصره ۱ ماده واحده این لایحه تنها ارجاعات مستقیم دولت ایران را منوط به رعایت اصل (۱۳۹) می نماید و متعرض فرض ارجاع دولت مقابل و رجوع بالتبع ایران به داوری نمی شود. و بر فرض که قبول ارجاع دولت مقابل ارجاع نباشد لکن مناطه آن را شامل می شود.

در مقابل نظر اکثر اعضاء این بود که ملزم بودن دولت ایران در فرض ارجاع دولت مقابل، ارجاع به داوری نیست تا عدم رعایت مفاد اصل (۱۳۹) در مورد آن موجب مخالفت با اصل (۱۳۹) قانون اساسی گردد.

البته نظر بعضی از اعضاء این بود تبصره ۱ ماده واحده تنها ارجاع اختلافات به داوری را مشروط به تصویب مجلس دانسته است ولی صلح دعوی راجع به اموال عمومی را منوط به تصویب مجلس ندانسته است و لذا از این جهت خلاف اصل (۱۳۹) می باشد.

دوام توفیقات حضرت عالی را از درگاه ایزد متعال مسئلت دارم.

سید حسن طاهری خرم آبادی

رئیس مجمع شورتی فقهی شورای نگهبان